

TOTALITÁRNÍ TENDENCE A TOTÁLNÍ AMATÉRISMUS. Bývalý premiér Paroubek nenechal na vládě nit suchou

- CZ24 News | 31. července 2022

ČESKO: „Uvidíme, jak dopadnou volby do Senátu a obecních zastupitelstev. Myslím, že to bude velký signál pro vládní koalici o odlivu voličů,“ říká bývalý premiér Jiří Paroubek. Rozebral, kdo podle něj může za špatnou situaci ohledně vysokých cen nových bytů, nájemného a malé výstavby komunálních bytů v ČR. Padlo i známé jméno. Řekl také, jak to vidí s takzvaným Green Dealem. „Totalitární tendence,“ hodnotí pak postoj některých politiků ke Slávkoví Jandákoví v souvislosti s jeho slovy ohledně Ukrajiny.

Německý kancléř Olaf Scholz řekl, že chce v EU zrušit právo veta členských států především v zahraniční politice. Co by to pro menší státy, a tedy i pro nás, znamenalo?

Znamenalo by to v podstatě to, že by se dostaly do pozice druhořadého nebo spíš třetířadého mezinárodně politického subjektu. A tato pozice by se dala nazvat jako omezená suverenita. Protože prakticky by se dostaly pod řečně diktát – možná, že je to přehnané slovo – těchto velkých států, které si kolem sebe dokážou vytvořit klientelu, jež s nimi hlasuje. Zájmy malých států by šly prostě stranou. Nebo tedy zájmy malých a středních států. My jsme v rámci EU středně velký stát. Takže naše zájmy by šly stranou. A v některých otázkách bychom prostě neměli stejné zájmy jako většina EU.

Liberální europoslanec Verhofstadt po Fialově proslovu, kde zmínil i Václava Havla, našeho premiéra vyzval, aby Havla nejen citoval, ale i se tak choval. Právě v souvislosti se zmíněným zrušením práva veta. Podpořil by něco takového Havel?

To je v podstatě irelevantní otázka. V té době, kdy byl prezidentem, tak nikdo o ničem takovém nehovořil. Myslím, že Verhofstadt, jako bývalý belgický premiér, to velmi dobře ví.

Europoslanec Verhofstadt argumentuje tím, že právě válka na Ukrajině ukázala, že není možné čekat tři měsíce, než EU bude díky právu veta schopna dojednat jednomyslnou shodu například na uvalení protiruských sankcí. Lze v tomto bodě být alespoň částečně souhlasit?

Nemyslím si to. Myslím, že uvalení sankcí poškodilo nejen Rusko, ale také EU. Dokonce i, řečněme mainstreamoví komentátoři, kteří píšou o tom, jak ty protiruské sankce jsou vlastně blahodárné, jak dlouhodobě poškodí ruské hospodářství, tak současně připouštějí, že to Rusy na kolena nesrazí. Ale nám to „pomohlo“ zvýšit inflaci ze 4-6 % až k 20 procentům. Snížit tedy reálný výdělek lidí, reálnou životní úroveň. A to je velmi vážné. Takže pokud by se toto mělo opakovat, tak vždycky bude dobré, když tady budou nějaké zpětné vazby, kterými bude možné zastavit zvrhlosti.

Když mluvíte o inflaci, jak je možné, že jsme mezi těmi státy, kteří mají v EU inflaci největší? Třeba v Rakousku je tuším necelých 9 % ...

Protože vláda nic nedělá v tom, aby omezovala růst cen, například zásahy do DPH nebo do spotřebních daní. Kdyby snížila spotřební daně, kdyby snížila DPH nebo kdyby odstranila DPH u

pohonných hmot nebo u základních druhů potravin, u elektrické energie, no tak by to vypadalo jinak. To dělá 24 států ze 27. To je jeden z důvodů, proč tam dopady v inflaci nejsou tak vysoké.

Podle nejnovějšího průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění věří vládě pouze 28 % občanů. Jak si to vysvětlit?

Vládní strany už v té chvíli, kdy vyhrály ve volbách, za sebou neměly většinu národa. Milion hlasů voličů propadl kvůli pětiprocentní volební klauzuli. Strany si toho měly být vědomy a podle toho provádět politiku. Dneska se to jejich voličské jádro smrskává. A protože tento údaj z toho průzkumu je starý více než týden a to uzavření průzkumu bylo někdy řekněme před 14 dny, třemi týdny, no tak už to bude menší cifra než 28 % občanů důvěřujících vládě. Domnívám se, že nejlepším průzkumem veřejného mínění jsou volby. Uvidíme, jak dopadnou volby do Senátu a do obecních zastupitelstev, které budou v brzkém podzimu. Myslím, že to bude velký signál pro vládní koalici o odlivu voličů.

Nejen volby, ale mluví se i o tom, že se chystají protesty, demonstrace. Myslíte si ale, že na to bude vláda nějak reagovat?

Vláda reaguje celkem pružně na některé věci. Snaží se diferencovat například státní zaměstnance. Objevila se informace, že budou o 10 % zvýšeny tarify u armády a u hasičů. No ale u státních zaměstnanců, u zaměstnanců státní správy, tam by tedy nemělo dojít k vůbec žádnému nárůstu. To znamená, že tu inflaci by si vlastně lidé měli odečíst od své nominální mzdy a dostali by se na reálnou mzdu. Pokud tedy bude inflace 20 %, tak vlastně si sníží svoji reálnou mzdu o 20 %.

Takže vláda se bude snažit diferencovat jednotlivé skupiny lidí, zřejmě je postavit proti sobě. Uvidíme, jak bude přistupovat k učitelům, kde je nějaký menší, spíš legrační, nárůst asi 2 %, v tom rozpočtu, který zatím platí, pokud jde o mzdy učitelů. Ale v tom školství je celý segment lidí. To nejsou jenom učitelé. To jsou i další pracovníci, pomalu čtvrt milionu lidí. K těm by vláda měla přistupovat také citlivě. Ale zatím vláda vychází asi z toho, že teď jsou na prázdninách, takže se nemusí ve vztahu k nim dělat vůbec nic.

„Prakticky denně se v médiích objevují děsivé informace, dokumentující, že patříme ke špičce mezi zeměmi EU, co do výše cen nových bytů. Ale také nájemného. A na úplné dno, co do počtu vystavěných komunálních bytů,“ napsal jste ve svém blogu. Kdo za tuto neutěšenou situaci může?

Jednak jsem napsal něco takového ve svém blogu, ale taky, ještě myslím přesněji, jsem to vyjádřil v článku, který vyšel před pár dny v Lidových novinách. A kdo za tu situaci může? Můžou za to i ty předchozí vlády. Například Sobotka, který sám sebe považoval za velkého socialistu, tak nebyl schopen přijít s nějakým konceptem zákona o financování komunální bytové výstavby. S takovým návrhem zákona přišel před necelými dvěma a půl lety až tehdejší poslanec Birke. Zpracoval mu to, s mým přispěním, doktor Příkryl.

Ale bohužel se to nedostalo přes třetí čtení v Poslanecké sněmovně. To je návrh zákona, který vycházel z rakouských a britských zkušeností, podle kterého by bylo možné stavět v podstatě 10-15 tisíc komunálních bytů ročně. A za rozumné ceny. Takže mohou za to vlády a parlamentní většiny, které si neuvědomily, že je prostě potřeba mít k usměrňování bytové výstavby v tom segmentu komunální bytové výstavby zákon o komunálním bydlení.

Přestože po znovuoobnovení dodávek ruského plynu jeho cena rychle poklesla, pořád je plyn násobně dražší, než tomu bylo před vypuknutím současné krize. Kromě domácností na to doplácí také průmysl a řada významných českých zaměstnavatelů. Nehrozí podle vás, že

firmy ztratí konkurenceschopnost a budou ve velkém propouštět?

Tak já hlavně věřím, že české předsednictví může být využito k tomu, aby pomohlo co nejrychleji ukončit válku na Ukrajině. A pak ty ceny plynu, ale také dalších komodit, ropy a třeba také potravinářských komodit začnou více nebo méně rychle klesat. Většina z nich se dostane na tu předkrizovou úroveň. Pokud ten konflikt neskončí, no tak musíme počítat s tím, že ty ceny plynu budou takto vysoké. A pokud se nahradí ten perspektivně levný ruský plyn, perspektivně drahým zkapalněným plynem, je jedno jestli z USA, z Kataru nebo z Austrálie, no tak samozřejmě že to zdraží vstupy do průmyslu. Tím se ten český i evropský průmysl stane méně konkurenceschopný. No a ten ruský levný plyn budou konzumovat v Indii, v Číně a v celém rozvojovém světě. A s radostí.

Myslíte si, že je třeba i do budoucna možné, že by ČR nakupovala plyn přímo z Ruska? Pokud se tedy Evropa opravdu nezbaví závislosti na ruských dodávkách, jak o tom někteří stále častěji mluví... A jak se vlastně stalo, že nakupujeme plyn přes Německo?

Myslím, že to bylo tehdy s prodejem plynárenského podniku, s jeho privatizací. A domnívám se, že ten opravdu privatizován být neměl. Takže od té doby se to podle mne táhne. Ale samozřejmě bylo možné z toho vyskočit třeba za té Sobotkovy nebo Babišovy vlády. Udělat podobný manévr, jako udělal premiér Maďarska Orbán, že nakoupil plyn přímo a platí za to násobně méně nežli ty ostatní státy. To by bylo řešení.

Kvůli energetické krizi se mluví o tom, zda je třeba přehodnotit takzvaný Green Deal a nakolik ten současnou krizi umocňuje. Měla by se tato Zelená dohoda odložit? Je to vůbec možné?

Podle mne si to ta situace vyžádá. Myšlenka Green Dealu je mi sympatická. Některé ty věci je v současné době ale asi potřeba přehodnotit a provést analýzy, co je možné, co je reálné a v jakém čase.

Vy jste se ve svém dalším blogu také zmínil, že „politici vládní koalice útočí na V. Jandáka a naznačují, že uvažují o jeho odvolání z Rady ČRo, tedy z funkce, do které byl zvolen minulou Poslaneckou sněmovnou.“ Jedná se o reakci některých politiků na Jandákova slova ohledně toho, co se děje na Ukrajině. Nebudu se teď ptát, co si myslíte o vyjádření Slávka Jandáka, ale zajímalo by mě, jak vnímáte právě reakci oněch politiků?

Myslím, že v té současné vládní koalici se prostě projevují takové, řekl bych, totalitární tendence. Když někdo projeví jiný názor, než jaký je ten mainstreamový, nebo jaký je ten, který je typický pro představitele vládní koalice, tak na takového člověka pohlíží s nepřátelstvím. Zažili jsme tady omezení nebo zastavení činnosti několika webů, cenzuru, můžeme říci. Webů, které měly poměrně omezený dosah. Takže toto je jenom další ukázka toho, jak se vládní koalice chce vypořádávat s lidmi, kteří mají poněkud jiné názory na řešení věcí nežli ona.

Zdroj: Parlamentní listy